

Uchwała
Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 3 grudnia 2020 r.
w sprawie sytuacji w Górskim Karabachu

Biorąc pod uwagę, że eskalacja konfliktu o Górski Karabach przybrała formę pełnowymiarowej wojny angażującej państwa należące do Rady Europy, OBWE i aktywnie uczestniczące w programie Partnerstwa Wschodniego; pamiętając o krwawym charakterze czterdziestu czterech dni działań wojennych, o tysiącach ofiar, zarówno wśród żołnierzy, jak i ludności cywilnej; podkreślając, iż stronami tego konfliktu są kraje, które tradycyjnie mają dobre stosunki z Polską oraz mając na uwadze wkład Ormian w kulturę i tradycję Rzeczypospolitej, Komisja Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z zadowoleniem wita podpisane 9 listopada 2020 r. zawieszenie broni. Jednocześnie wyrażamy głębokie zaniepokojenie, że porozumienie rozejmowe zostało zawarte z pominięciem instytucji międzynarodowych, zarówno tych, które zostały powołane do rozwiązania tego konfliktu, jak i tych, które są upoważnione do rozmieszczania i powoływania sił pokojowych. Podkreślamy, że rozwiązanie konfliktu nie można osiągnąć bez odpowiedniego zdefiniowania na arenie międzynarodowej statusu Górskiego Karabachu. Dlatego:

— wzywamy, aby jak najpilniej rozwiązanie konfliktu powróciło do powszechnie uznanego formatu tzw. Grupy Mińskiej OBWE;

— apelujemy o wznowienie działań mediacyjnych współprzewodniczących Grupy Mińskiej OBWE zgodnie z ich mandatem;

— wzywamy organizacje międzynarodowe, w szczególności UNESCO, do uważnego i skutecznego monitorowania i zagwarantowania ochrony wszystkich dóbr dziedzictwa kulturowego i duchowego na obszarze konfliktu, jednej z kolebek naszej cywilizacji;

— apelujemy o aktywny udział Komisarza Praw Człowieka Rady Europy, Europejskiego Komitetu do spraw Zapobiegania Torturom, wyspecjalizowanych agend ONZ w kontrolowaniu i przyspieszeniu procesu zwalniania jeńców wojennych i cywili oraz ich ochronie przed hańbiącym bądź okrutnym traktowaniem;

— wzywamy Wysokiego Komisarza ONZ do spraw Uchodźców do pilnego objęcia nadzorem procesów powrotu uchodźców na obszar konfliktu;

— wzywamy rządy i organizacje zajmujące się pomocą humanitarną do pilnego wsparcia ludności obszarów dotkniętych wojną oraz rannych i poszkodowanych ofiar w celu złagodzenia tragicznych konsekwencji niszczycielskich działań wojennych.

Wyrażamy nadzieję na sprawiedliwy pokój, uwzględniający zasady i normy prawa międzynarodowego. Wierzymy, że tylko solidarny wysiłek całej wspólnoty międzynarodowej może doprowadzić do trwałego uregulowania sytuacji w Górskim Karabachu.

Wzywamy także Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do aktywnego działania zmierzającego do sprawiedliwego uregulowania tego konfliktu.

Przewodniczący Komisji

Bogdan Klich